

Záhadná čísla a inflace, co tu stále bude - nová fakta přináší ekonomka Šichtařová

- CZ24 News | 22. února 2023

EU: Jestli se někdy o nějakých makroekonomických statistikách dá říci, že jsou zmatené a obtížné z nich číst, pak je to v tuto chvíli. Z celé evropské ekonomiky totiž přicházejí zprávy, které je dosti obtížné dešifrovat.

Když vyjdeme z tvrdých dat, můžeme říci toto: Prakticky ve všech zemích, kde se v únoru měřila ekonomická aktivita, došlo k tomu, že takzvaný index aktivity PMI ve výrobě klesl, a to více, než se čekalo. Ale naopak stejný index aktivity PMI ve službách vzrostl, a to také více, než se čekalo. Neboli jinými slovy: Průmyslu se nedaří a nedaří se mu čím dál víc a nedaří se mu dokonce hůř, než se dopředu očekávalo. A o službách to platí přesně obráceně: Službám se pomalinku začíná dařit víc, a daří se jim ještě lépe, než se předpokládalo.

Jenomže co to znamená?

Uvědomme si jednu věc: Jsou to firmy, které mají principiálně vždy víc informací, které skutečně drží prst na tepu ekonomiky. A jsou to naopak domácnosti, které se mnohem později dokáží zorientovat v situaci. Domácnosti povětšinou stále ještě mají fixované hypotéky. Splácí úrokové sazby mnohdy jen kousíček nad nulou, ačkoliv poslední známá inflace například v Česku byla 17,5 procenta. Stejně tak domácnosti sice platí „o něco dražší“ energie, ale velká část z nich má jednak energie stále ještě fixované, jednak vlády přispěchaly se záchrannými programy.

Je tu sice značná část lidí, kteří inflaci vnímají jako mnohem vyšší, než jaká je ta oficiální: Například důchodci, kteří platí téměř výhradně jen na potraviny, energie a nedostatkové léky, mohou v individuálních případech inflaci subjektivně vnímat mezi 30 až 50 procenty. Ale právě jsme řekli: Tito důchodci platí téměř výhradně za potraviny, energie a léky. Nikoliv za služby, které se zdají tak impozantně otřepávat. Naproti tomu tu máme střední věkovou skupinu aktivních, pracujících lidí, kteří si kupují dovolené, auta, mají fixované hypotéky a fixované energie. A ti naopak inflaci subjektivně vnímají jako *nižší*, než jaká je oficiálně. A ti pravděpodobně zatoužili trochu se rozšoupnout a zaplatit si více služeb.

A otázka za milion teď zní: kdo z nich lépe kopíruje skutečnou kondici ekonomiky, kdo z nich lépe předvídá budoucí vývoj? Důchodci, nebo aktivní lidé? A moje odpověď zní: Ani jedni z nich, to **průmyslníci v tuto chvíli nejlépe cítí realitu**. K čemu to bude vynakládat více peněz na útraty, když hmatatelného zboží se vyrábí méně? Vždyť přesně tohle vedlo během pandemických let k vyvolání stávající inflace.

Takže budme rádi, že domácnosti jsou optimističtější, přejme jim to, ale chleba se bude lámat, teprve až za několik měsíců **domácnosti zjistí, jak se jim žije po vypršení všech jejich fixací**. A ještě jedna věc. Inflaci je možno zkrotit jedině za předpokladu, že v ekonomice klesají útraty a klesá poptávka po zboží a službách. Neboli inflace se snižuje, pokud klesá rozdíl mezi příliš vysokou poptávkou a příliš malou nabídkou. To je ostatně taky důvod, proč centrální banky zvyšují úrokové sazby – aby zchladily poptávku. Jenomže **poptávka po službách aktuálně roste, zatímco nabídka zboží se dál zmenšuje**. Tohle je to pravé poselství oněch „zmatených“ čísel. Co z toho plyne pro inflaci, si teď už jistě každý zvládne odvodit sám.

AUTOR: Markéta Šichtařová

[ZDROJ](#)